

Arno Rafael Minkkinen

Kateřina Lebedová

Bakalrsk práce
2023

 Univerzita Tomáše Bati ve Zlni
Fakulta multimediálních komunikc

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta multimediálních komunikací
Ateliér Reklamní fotografie

Akademický rok: 2022/2023

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Kateřina Lebedová**
Osobní číslo: **K19092**
Studijní program: **B8206 Výtvarná umění**
Studijní obor: **Multimédia a design – Reklamní fotografie**
Forma studia: **Prezenční**
Téma práce: **1. Teoretická část:**
Arno Rafael Minkkinen
2. Praktická část:
a) katalog produktů nebo služeb:
Borders
b) výstavní soubor:
66°33'39'

Zásady pro vypracování

1. Teoretická část:

rozsah práce: minimálně 25 normostran stran čistého textu + předepsané přílohy (ilustrace, poznámkový aparát, použitá literatura, ...). Součástí obhajoby práce je přednáška na téma teoretické části bakalářské práce v rozsahu maximálně 15 minut včetně obrazové prezentace. Teoretická práce se odevzdává ve třech vyhotoveních, z toho dvě v pevných deskách s tím, že v jednom je vlepena obálka s flash diskem v tenkém provedení (tvar kreditní karty). Třetí výtisk může být v kružkové vazbě.

2. Praktická část:

a) katalog produktů nebo služeb: odevzdává se vázaný katalog obsahující nejméně 17 ks produktových fotografií – formát cca 21 x 30 cm jako maketa s grafickou úpravou, hodnocena bude technická kvalita fotografií, tisku a kreativita.

b) výstavní soubor (ucelený, koncipovaný soubor fotografií): odevzdává se min. 9 ks fotografií v archivní kvalitě, výstavní formát, libovolná technika, adjustováno + artist's statement cca 250 – 300 slov.

c) prezentační flash disk v tenkém provedení + uložení do digitálního archivu NAS (<https://nas.fmk.utb.cz>): obsahuje všechny teoretické i praktické části bakalářské práce. Teoretická v .pdf formátu a dále všechny fotografické práce v uvedených technických parametrech (náhledy JPG 75dpi a plná data TIFF 300dpi, tisková kvalita), včetně artist's statementu obou částí praktické bakalářské práce.

Rozsah bakalářské práce: viz Zásady pro vypracování
Rozsah příloh: viz Zásady pro vypracování
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/umělecké dílo

Seznam doporučené literatury:

Arno Rafael Minkkinen: MINKKINEN
Arno Rafael Minkkinen: SAGA: The Journey of Arno Rafael Minkkinen, Thirty-Five Years of Photographs
Elias Lönnrot: Kalevala

Vedoucí bakalářské práce: **Mgr. Jan Pohribný, QEP**

Datum zadání bakalářské práce: **1. listopadu 2022**
Termín odevzdání bakalářské práce: **19. května 2023**

Mgr. Josef Kocourek, Ph.D.
děkan

doc. MgA. Jan Jindra
vedoucí ateliéru

Ve Zlíně dne 9. prosince 2022

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a bude dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považuji se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji, že:

- jsem na bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.

Ve Zlíně dne: 9. 12. 2022

Jméno a příjmení studenta: Kateřina Lebedová

.....
podpis studenta

ABSTRAKT

Bakalářská práce se zabývá tvorbou a životem současného fotografa Arno Rafaela Minkkinena. Přibližuje jeho životní příběh a dále zkoumá tematiku v jeho fotografiích. Práce se dále věnuje uměleckému kontextu a vlivům na Minkkinenovu tvorbu a zároveň vlivu jaký on měl na okolí. Práce se také zaměřuje na finsko-americkou diasporu a vliv prostředí na člověka.

Klíčová slova: Arno Rafael Minkkinen, fotografie, současná fotografie, autoportrét, autoakt, vnímání, prostředí, příroda

ABSTRACT

The bachelor thesis deals with the work and life of contemporary photographer Arno Rafael Minkkinen. It presents his life story and further explores the themes in his photographs. The thesis further explores the artistic context and influences on Minkkinen's work, as well as the impact he had on his surroundings. The thesis also focuses on the Finnish American diaspora and the influence of the environment on the man.

Keywords: Arno Rafael Minkkinen, photograph, contemporary photography, self-portrait, self-nude, perception, environment, nature

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Tímto bych ráda poděkovala především samotnému Arnu Rafaelu Minkkinenovi za jeho ochotu odpovědět na mé kladené otázky a za poskytnuté fotografie a podklady potřebné k sepsání této bakalářské práce.

Poděkování patří také Mgr. Janu Pohribnému za spolupráci a vedení této bakalářské práce.

Dále bych také ráda poděkovala Mgr. Lucii L. Fišerové, Ph.D. za pomoc se strukturou a za potřebné rady. Děkuji patří také všem mým blízkých za podporu v době, kdy to bylo nejvíce potřeba.

„Finsko je místem, kde jsem se narodil a kde nadále žiji – ve svých představách a ve svém srdci. Být nahý a sám v lese nebo se pohybovat po balvanech podél břehů jezer – bosý a s holým zadkem jako opice – je to nejbližší, co si kdy dokážu představit pod pojmem prožitek stvoření.“

OBSAH

OBSAH	8
ÚVOD	9
1 PRVKY V TVORBĚ ARNA RAFAELA MINKKINENA	10
1.1 DĚTSTVÍ A DOMOV	10
1.2 TĚLO A KRAJINA	12
1.3 ZRCADLENÍ	15
1.4 MAGIE.....	18
1.5 VNÍMÁNÍ A PROŽÍVÁNÍ	21
1.6 FINSKO-AMERICKÁ IDENTITA A DIASPORA	24
2 INSPIRAČNÍ ZDROJE ARNA RAFAELA MINKKINENA	26
2.1 FINSKO	26
2.1.1 <i>Akseli Gallen-Kallela</i>	27
2.1.2 <i>Hugo Simberg</i>	28
2.2 SPOJENÉ STÁTY	31
2.2.1 <i>Ansel Adams</i>	31
2.2.2 <i>Harry Callahan</i>	32
2.2.3 <i>Ralph Gibson</i>	34
2.3 OSTATNÍ	36
3 ARNO RAFAEL MINKKINEN JAKO INSPIRACE	40
3.1 POČÁTEK FOTOGRAFIE.....	40
3.2 UČITEL ARNO RAFAEL MINKKINEN	40
3.2.1 <i>Jorma Puranen</i>	41
3.2.2 <i>Pekka Turunen</i>	43
3.2.3 <i>Elina Brotherus</i>	44
3.3 OVLIVNĚNÍ MINKKINENEM.....	46
3.3.1 <i>John Coplans</i>	46
4 VÝSTAVNÍ A KNIŽNÍ PREZENTACE	49
4.1 SAGA	50
ZÁVĚR	53
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	54
SEZNAM OBRÁZKŮ	56

ÚVOD

Arno Rafael Minkkinen se pro mě stal v posledních letech zásadní postavou ve spojení s fotografií. A nejen fotografií. Jeho práce je pro mě něčím tak kouzelným a magickým, co by normální smrtelník dokázal jen těžko. Zároveň fakt, že většinu svého života prožil ve Spojených státech, mu přitom nebránil v tom, aby se ponořil do práce, která je nevídaným způsobem spojená s Finskem a tamější krajinou a kulturou. Z člověka přestává být člověkem. Tělo se odděluje od duše a zůstává z něj pouze fyzická schránka. A ta splývá s přírodou. Tato fluidní hmota se proměňuje v sních, kameny, vodu a všechno, čím je matka příroda. Ego přestává existovat. Nahá kůže se dotýká studených povrchů a ponořuje se do hlubin, kde žádné zákony civilizace neplatí.

Primárním důvodem k sepsání této bakalářské práce byl můj roční pobyt ve Finsku. O Minkkinenovi jsem měla povědomí již dříve, ale až přímo ve finském prostředí jsem si uvědomila, jak je pro mne tento autor důležitý. Jeho filozofický přístup k životu i fotografii mě donutil se zamyslet nad prožitky spojenými s finskou krajinou ještě více. Prožívání těchto zážitků zpětně skrze jeho fotografie a životní příběh mi bez nadsázky změnilo život. Spojení s přírodou a následování základních hodnot, kterými se řídili i naši předci tak, aby vše bylo v souladu s planetou. A byl to nejen Minkkinen. Zkušenost a primárně změna životního stylu, která u mě na severu nastala, vedla k tomu, že jsem se o autorovi chtěla dozvědět více.

V této bakalářské práci se dozvídáme i o Minkkinenově soukromém životě a jakou to má spojitost s jeho uměleckou tvorbou. Dále také jak prostředí, ve kterém člověk žije, ovlivňuje jeho vnímání a prožívání, ale také rozhodování se o jeho budoucím působení. Myslím, že jsme se každý z nás někdy ocitli na rozcestí, kdy pro nás bylo vystoupení z komfortní zóny zásadní. Změna, která nastala, nás poté formovala dál, a proto jsme každý tam, kde jsme nyní.

Toto téma diskomfortu, změny a sebereflexe je hlavním námětem, na který se práce zaměřuje. Autorova tvorba není pouze fotografií. Je ztělesněním a ukazatelem toho, jak daleko se člověk dokáže dostat za svoje limity a prohloubit tak vědomí o existenci a bytí.

Zároveň jsem postupem času dospěla do bodu, kdy jsem si uvědomila, jak je jeho dílo specifické, a bylo by záhodno ho zařadit do širšího nejen fotografického kontextu. V této práci tedy bude rozebrán i autorův umělecký kontext.

1 PRVKY V TVORBĚ ARNA RAFAELA MINKKINENA

1.1 Dětství a domov

Minkkinenovo dětství by se dalo označit za velice nešťastné. Jeho matka si přála holčičku, takže Arno byl ve výsledku nechtěné dítě. A aby toho nebylo málo, narodil se s rozštěpem horního rtu, kvůli kterému musel první měsíce svého života prožít v nemocnici. Přesto všechno si ale zvládl vybudovat velice pozitivní vztah k ženám. I navzdory tomu, jaký měl s matkou vztah. Nemocnice se pro něj stala útočištěm, kde sestřičky začaly zastávat roli matky. První a nejdůležitější momenty, které ho formovaly po zbytek jeho života, strávil bez její každodenní blízkosti, a tím pádem mezi nimi nedokázalo vzniknout silné pouto. Když mu byl kolem 8 let, začal mít fantazie o sestřičkách, které se o něj staraly. Tento signifikantní prožitek částečně ovlivnil i jeho tvorbu a na nemálo fotografiích můžeme vidět motiv ženy. V jeho snímcích jsou ženy objímány jeho pažemi, dotýká se jich něžně a s respektem. Na jedné z fotografií (viz Obrázek 1.) můžeme vidět, jak něžně svojí dlaní podpírá bradu jedné z žen. Jemně ji posunul tvář do slunečních paprsků, aby byla vidět jiskra v jejím oku. Světlo často doprovází krásu světa. Ve výsledku není důležité, kdo tato žena je. Mohla by ztělesňovat jakoukoli ženu a on by ji projevil náklonnost úplně stejně. Minkkinen uvádí v jednom z rozhovorů, že důvod, proč tomu tak je, je pravděpodobně ten, že potřeboval, aby se ho někdo dotýkal.¹

K fotografii si začal vytvářet vztah již od mala, stejně jako spousta z nás. Jako děti se díváme na fotografie v albech, které rámuji všechno, jen ne to, co ve skutečnosti ukazují. Právě tehdy si začínáme vytvářet vnitřní periferní povědomí o rozčleněné realitě. Jeho dalším krokem k fotografii se stala 8 mm filmová kamera Bell & Howwell, kterou dostal jako dárek. Na táboře, kde pracoval jako plavčík, pak začal vytvářet první záznamy. Jednotlivá políčka na filmu byla jeho prvními fotografiemi, na kterých nejčastěji zachycoval jezera a hory. Je zřejmé, že tyto snímky ho ovlivnily, protože přírodní témata dominují v jeho fotografické tvorbě.² Vytvářejí jednu z hlavních součástí celého jeho fotografického díla.

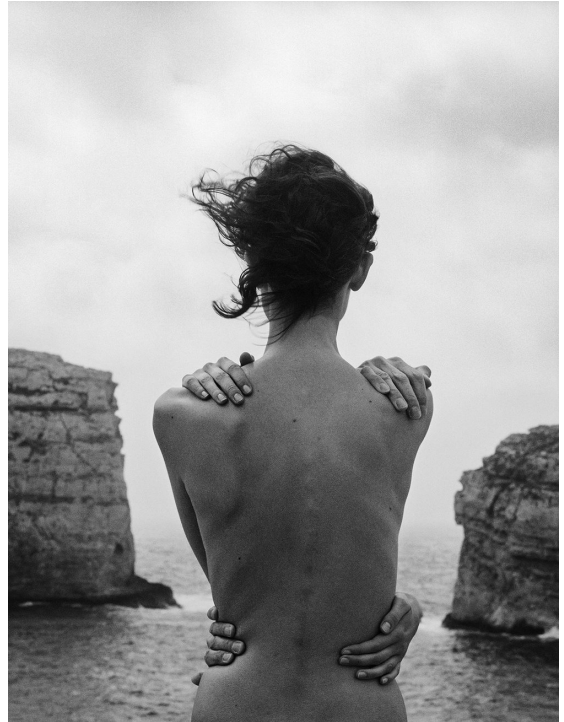
¹ Fotografiska Tallinn: *Fotografiska Jutud: Arno Rafael Minkkinen "Childhood and inspiration" (Eng)*. *YouTube* [online]. [cit. 2023-04-13]. Dostupné z:

https://www.youtube.com/watch?v=v4WPOnOzBlg&t=1847s&ab_channel=FotografiskaTallinn

² Arno Rafael Minkkinen: *The Body Re-Imagined. Talking Pictures* [online]. [cit. 2023-04-02]. Dostupné z: <https://talking-pictures.net.au/2022/08/06/arno-rafael-minkkinen-the-body-re-imagined/>

Obrázek 1. A. Minkkinen, Pirje, Asikkala, Finland 1992

Obrázek 2. A. Minkkinen, Laurence, St. Lawrence, Gozo, Malta, 2002

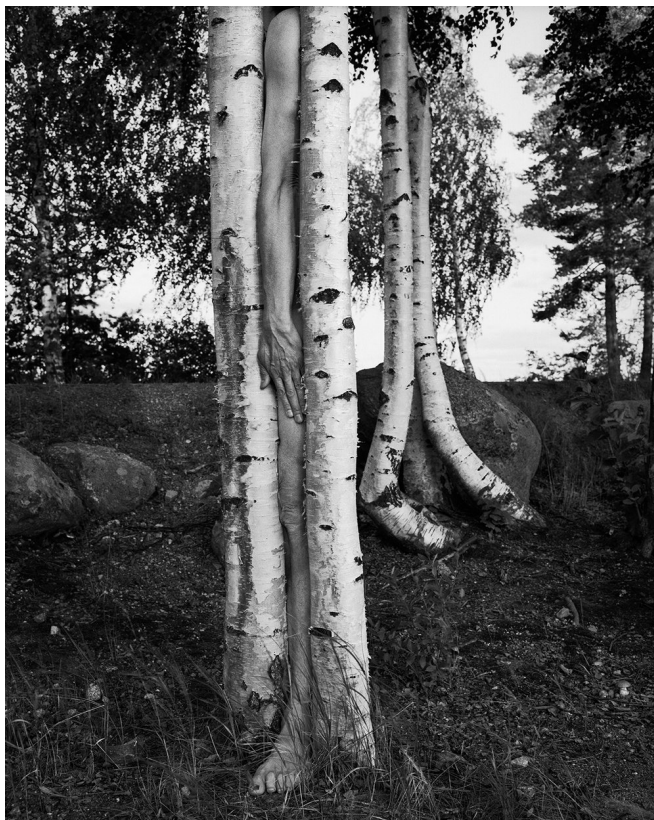

Obrázek 3. A. Minkkinen, Along the Li River, Guilin, China, 2016

1.2 Tělo a krajina

Je možné, že Arno se rozhodl splynout s přírodou právě kvůli jeho minulosti a těžkostem, kterými ve svém dětství a dospívání musel projít. Na mnoha autoportrétních aktech je Minkkinenovo tělo často zobrazeno v různých pózách a interakcích s okolní přírodou. Tyto kompozice stírají hranice, kdy oko diváka zapomíná, co je okolní svět a co ještě člověk. To lze považovat za odraz Minkkinenova hlubokého spojení s přírodou a jeho chápání sebe sama jako neoddělitelné součásti přírody. Jen odosobněním se od celé lidské civilizace, kterou jsme, můžeme vidět a vnímat všechnu tu magii v Minkkinenových fotografiích. Takové kouzlo by nebylo možné ani v případě, že by těla byla oblečená, protože i oblečení nás poutá k předchozím představám o našem místě ve světě a našich schopnostech. Oděv nás rovněž váže k civilizaci, k určité kultuře, módnímu průmyslu a k funkčnosti. Minkkinenovo tělo musí být na snímcích nahé, prosté a čisté, jako vítr nebo voda v hlubokém oceánu. Jen tak se můžeme vydat na cestu do jeho světů sloučených s přírodou. V některých z těchto světů jsme my, lidské bytosti, téměř nerozeznatelní od lesů, skal, dokonce i od vesmíru. Stáváme se součástí všeho. Kůže, ruce, nohy na sebe berou podobu a vnitřní identitu přírodní substance. Vztah člověka a přírody má samozřejmě složitou a proměňující se historii a zabývali se jím mimo jiné antropologové či kulturní historici. Ale to nemění nic na tom, že u Minkkinenových fotografií se dostáváme do dalších dimenzí a objevujeme skrze něj sami sebe. Arnoovo tělo splývá s horizontem.³ Mohl by být souškou, držící se na úbočí hory z posledních sil. Stává se prastarou břízou, která trpělivě vyčkává na první sluneční paprsky po dlouhé polární noci. Stejně tak se do jeho tělesné schránku můžeme vcítit i my.

³ MINKKINEN, Arno Rafael and COLEMAN, A. D. *Saga: The journey of Arno Rafael Minkkinen*. San Francisco, CA: Chronicle Books, 2005.

Obrázek 4. A. Minkkinen, Väisälänsaari, Finland, 1998

Obrázek 5. A. Minkkinen, Maroon Bells Sunrise, Aspen, Colorado, 2012

Obrázek 6. A. Minkinen, *Double Delicate Arch Moab*,
Utah, 1995

Obrázek 7.A. Minkinen, *Fishhook*, *Vinalhaven, Maine, 1993*

1.3 Zrcadlení

Sebereflexe se dá u Minkkinenových fotografií najít v hned několika paralelách. Tou více konkrétní a pro diváka na první pohled viditelnou je voda. Autor dokonce vydal i knihu s názvem *Waterline* („čára ponoru“). Voda má jedinečnou schopnost odrážet okolní svět. Její povrch působí jako zrcadlo. Plátno, které zachycuje oblohu nad sebou a skrývá mnohá tajemství. Ať už se jedná o klidný rybník, třpytivé jezero nebo meandrující řeku, voda se stává zrcadlem, které je nastavené celému světu. Stejně tak na diváka mohou působit Minkkinenovy fotografie. Ať už se v nich vodní prvek vyskytuje či nikoli, dokáží odrážet divákovi cokoli, co v něm v tu chvíli nejvíce rezonuje. Schopnost vody zrcadlit se přesahuje její fyzickou podstatu, neboť odráží také emoce a vzpomínky. Stává se metaforou pro introspekci. Jak daleko a hluboko se v těchto vodách dokážeme dostat, je jen na nás. Autor k tomu přímo vybízí. Do těla, které v drtivé většině fotografií funguje jako anonymní a až abstraktní prvek, si může divák promítnout veškeré svoje vzpomínky, pocity a myšlenky. Najednou se setkáváme s odrazem sebe samých, kdy cítíme, jak nám z bosých nohou ve sněhu nabíhá husí kůže na celém těle. Ledová voda paralyzuje hmotnou schránku, ale mysl se najednou očisťuje a my jenom zhluboka dýcháme a uvědomujeme si neskutečnou sílu tohoto elementu. Odrazivost vody propojuje vše živé i neživé.

Obrázek 8. A. Minkkinen, Oulujärvi, Finsko, 2009

Autor ale není anonymní na všech fotografiích. Na několika snímcích nastavuje zrcadlo nejen celému lidstvu, ale i sám sobě. Není jich mnoho, o to více ale působí na diváka a zaujmou. Konečně se dozvídáme, jak autor vypadá. Vidíme mu do tváře, v které jsou vepsány všechny prožitky a minulost. Zároveň také vidíme odhodlání a neskutečnou odolnost, kterými Minkkinen disponuje. Díky těmto fotografiím zjišťujeme, že je to opravdu Minkkinen, kdo tyto snímky tvoří. Ukazuje nám svou lidskou stránku. Zranitelnost, která je najednou mnohem výraznější než na fotografiích, kde se jedná spíše o surrealistické a abstraktnější pojetí těla.

Obrázek 9. A. Minkkinen, King of Fosters Pond, 2013

Sebereflexe nesouvisí pouze s vizuální stránkou. Nejde pouze o to, jestli autor ukáže svou tvář či nikoli. V jednom z rozhovorů Minkkinen reflektuje, co se za léta svého života naučil. Fakt, že autor dokáže uznat, že se něco za všechna ta prožitá léta naučil a že chybovat je lidské, naznačuje, jak neskutečně charakterní člověk je. Integrita je pro něj založena na intimitě; strachu je nejlepší čelit odvahou; podpora ostatních tvůrců člověku umožní uniknout od myšlenek spojených pouze s vlastní prací a nezaseknout se na jednom místě.⁴ Poslední tvrzení nás o tomto faktu pouze utvrzuje.

Obrázek 10. A. Minkkinen, *Backbone. Fosters Pond*, 1993

Obrázek 11. A. Minkkinen, *Fosters Pond II*, 1989

⁴ Arno Rafael Minkkinen: *The Body Re-Imagined*, ref. 2

1.4 Magie

Tím, jaký úspěch sklízí Minkkinenovy fotografie, je zřejmé, že my, jako diváci, mu dáváme souhlas, aby v jeho přístupu pokračoval dál. Z Minkkinena jakožto tvůrce se v některých případech stává jistým způsobem spíše podfukář či kouzelník, který svými snímky formuje z pohádek a mytologií pravdivou skutečnost. Vytváří tak obrazy, v nichž se zdá, že chodí po vodě, nebo je jeho tělo zredukováno na dvě paže trčící ze zasněžené země. Stojí na hlavě na veslici a vypadá to, jako by pro něj neexistovala gravitace. Pro člověka je zvědavost jednou z těch nejpřirozenějších vlastností, ale někdy je potřeba z tohoto stereotypu vybočit. U Minkkinenových fotografií je až potřebné dovolit si nevědět a nechat se nést pouze pocitem, který snímky evokují.

Přes všechno to trauma (v tomto Minkkinenově případě bych se to tak nebála nazývat), co autora doprovázelo v dětství a dospívání, se rozhodl nenavštívit žádného psychologa nebo terapeuta. V normálním případě by se to jevilo jako moudré rozhodnutí, ale Minkkinen nepotřeboval jeho minulost a myšlenkové pochody analyzovat. Nechtěl stoprocentně vědět, proč se mu děje to, co se mu děje. Ani proč se cítí tak, jak se cítí. Miluje mysterii a autentičnost. Kouzlo otázky „Proč?“ se pro něj stalo alfou a omegou. Potřebuje žít v kouzelném světě a čerpá z toho velké potěšení a zároveň doufá, že vytvořený výsledek zapůsobí na diváka/čtenáře kýženým dojmem. Ať už vizuálně či slovně.⁵

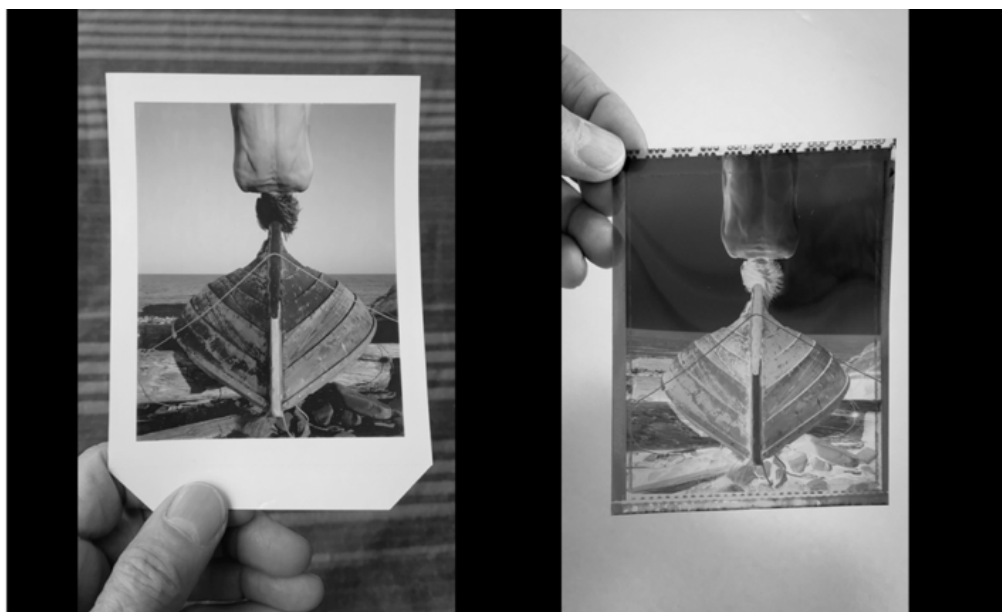
V tomto okamžiku je důležitá i otázka, jak tyto autoportréty vznikly a vznikají. Autor již párkrát uvedl, že pracuje v drtivé většině sám. Jelikož spoustu snímků vznikalo za velice riskantních podmínek, nechtěl na životě nebo jinak ohrozit nikoho jiného než sebe. A jedním z důvodů byla také jeho stydlivost. Každopádně důvěřoval v proces. Ze začátku věděl jen málo o expozici v silném světle, či podexponování v oblasti trupu a vytvoření bočního protisvětla. Učil se toto všechno postupně. Se svojí samospouští, která mu dala 9 sekund na proměnu fotografa ve fotografovaný subjekt. Primárně k zachycení snímků používal velkoformátový fotoaparát s polaroidovým materiálem 4x5 inch (Polapan 55), díky kterému měl rovnou možnost vidět výsledek v pozitivu i negativu, takže mohl rovnou na místě pracovat dál a upravovat případně expozici i kompozici.⁶

⁵ Fotografiska Tallinn: *Fotografiska Jutud: Arno Rafael Minkkinen "Childhood and inspiration" (Eng)*. YouTube [online]. [cit. 2023-04-13]. Dostupné z:

https://www.youtube.com/watch?v=v4WPOnOzBlg&t=1847s&ab_channel=FotografiskaTallinn

⁶ Arno Rafael Minkkinen. Facebook [online]. [cit. 2023-04-10]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/arnorminkkinen>

Ve výběru fotografií, jež jsou přiložené níže, můžeme přesně tento přístup vidět. Obrazy nejsou nijak postprodukčně modifikované. Kdybychom se podívali na negativ a polaroid (viz Obrázek 12.), je zřejmé, že fotografie takto vznikla na místě a autor do ní již dále nezasahuje.

Obrázek 12. A. Minkkinen, *Polaroid a negativ*, 2023

Obrázek 13. A. Minkkinen, *Beach Pond*, 1974

Obrázek 14. A. Minkkinen, Jamestown, Rhode Island, 1974

Obrázek 15. A. Minkkinen, Kilberg, Vardø, Norway, 1990

Obrázek 16. A. Minkkinen, Fosters Pond, 1996

1.5 Vnímání a prožívání

Stejně jako v jiných uměleckých oborech se i zde vážné myšlenky často nejlépe vyjadřují s humorem. Minkkinen je umělec, který se umí se svým uměním smát. A také si libuje ve svých kouzlech. Je to umělec zamilovaný do své práce. Tuto lidskost a vášeň cítíme i přes odosobnělost mnoha jeho fotografií.⁷ Minkkinen svoji tvorbu dotáhl k dokonalosti. Má maximální vědomí o bytí a prostoru kolem sebe. Prožívá přítomný okamžik naplno. Dialog mezi myslí a tělem můžeme uvést jako názorný příklad. Někdy mysl přikazuje tělu, co má dělat. Tělo se ale často mozku vzpříčí. Risk a nebezpečí se dere na povrch a základní lidské pudy se začínají ozývat. Extrémní polohy těla bolí a někdy se jedinec dostává i do život ohrožujících situací. I přesto ale neustoupí a výsledek je mnohdy ohromující. Minkkinenova tvorba je dokumentem mysli, který zahrnuje realitu skutečnosti. Existence světa, jak jej známe, zaniká s naší smrtí. Náš vstup na svět i odchod z něj se tak stává jistým zázrakem. Minkkinen největší část svého uměleckého života strávil snahou vytvořit něco, co by mělo trvalou hodnotu a smysl.⁸ A i když se zdá, že humor a nebezpečí jsou pojmy dost vzdálené, autor s oběma z nich dokáže pracovat s takovou lehkostí, že se navzájem prolínají a navazují na sebe. Vytváří se tím zcela nový vizuální jazyk, kdy se člověk nad snímky zvládne poušmát, ale zároveň si uvědomuje jejich neskutečnou náročnost a risk s nimi spojený.

Obrázek 17. A. Minkkinen, Hyvinkää, 1974

⁷ MINKKINEN, ref. 3

⁸ Arno Rafael Minkkinen: The Body Re-Imagined, ref 4.

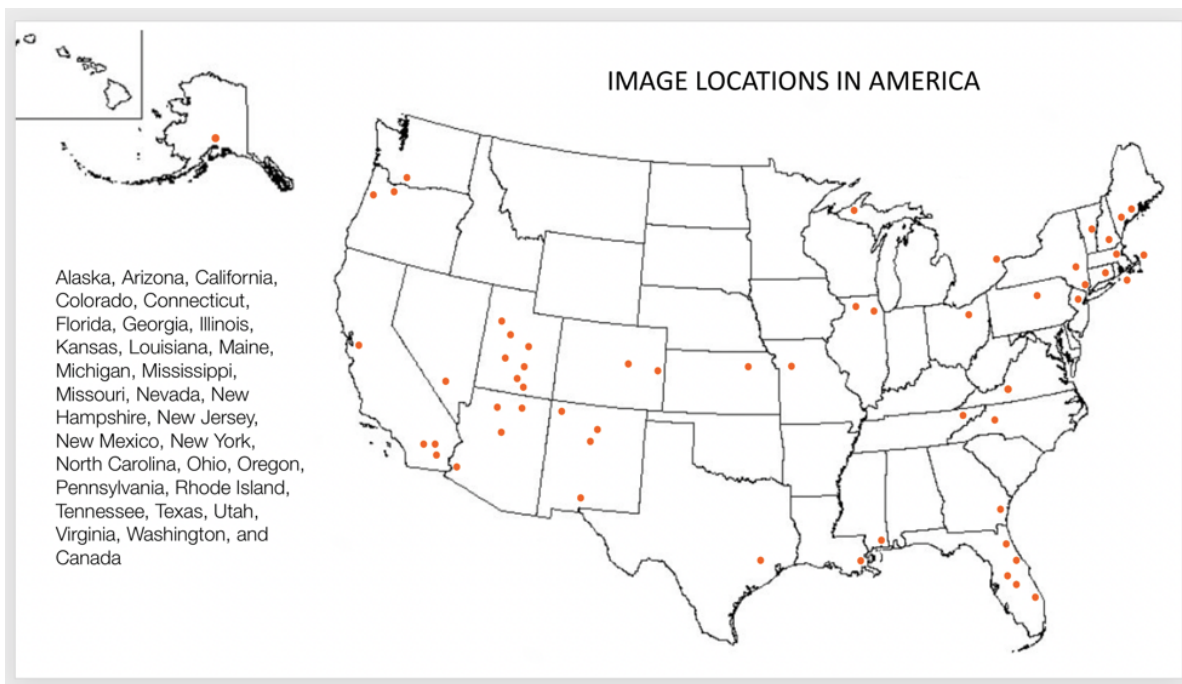
Minkkinen se stejnou lehkostí také přistupuje ke svému nelehkému osudu. O domově, v kterém pro něj bylo složité vyrůstat, mluví s odstupem času ve dvou rovinách. Domov je místo, ale domov může také odkazovat na výchozí bod života. Jak daleko zpět si pamatujeme, tak daleko tento domov sahá. Z perspektivy vzpomínek z raného dětství se domov stává labyrintem roztržštěných vizí a částečně vybavovaných událostí. První vzpomínku má Minkkinen již z 6 měsíců. Vezli ho domů taxíkem, který měl oválné okno. To byl jeho první obrázek světa, který si pamatuje. Rovněž se mu tato vzpomínka pojí i na konec světa, na smrt. Už v prvním půl roce života se to zdá být dost silnou melancholií. Sídlo takových vzpomínek je nevyzpytatelné. Když do nich vstoupíme, ocitneme se v ztraceném, ale nezapomenutém čase. Někteří by mohli tvrdit, že taková území jsou sídlem duše.⁹

Každý z nás má tendenci v životě hledat nějakou útěchu a například místo, kde se bude cítit bezpečně. Toužíme po ujištění, že všechno bude jednou v pořádku. Náboženství v tomto ohledu zastává u spousty lidí významnou roli. Například zde nachází odpověď na strach ze smrti. Takto to vnímal jeho otec a Arnoval dával odpovědi právě skrze náboženství. Taková byla přece jenom jeho funkce. Útěchu lidé nacházejí v nebi, které existuje někde jinde a nesouvisí s ničím pozemským. Pro Minkkinena však útěcha a nebe existuje právě v přírodě. Je klišé nazývat takto vnímanou skutečnost *nebe na zemi*, ale je to tak trochu pravda. Kontinuita v přírodě je hlavním důvodem kontinuity v Minkkinenově tvorbě. Je poháněná tímto nekonečným plynutím a jistotou. Minkkinenův přístup velmi dobře vystihuje slovní spojení „MAKE IT DIFFERENT, KEEP IT THE SAME.“¹⁰ „Keep it the same“ pro něj v tomto slovním spojení je například: tělo, surrealismus, něco nikdy předtím neviděného, něco svěžího, něco nového. „Make it different“ znamená jít do jakékoliv země, kterou si dokážete představit, a hledat nepohodlí, nová místa a prostředí. Je tolik neprobádaných míst, které se dají objevit. V rozhovoru ale také uvádí, že někdy najde nové místo, ale nejde fotografovat hned. Řekne si, že tuto lokaci může objevit blíže třeba za rok. Nehltá najednou vše, co nalezne.¹¹ V příložených mapách níže je jasné, že autor již stihl procestovat opravdu velkou část planety. Hledá místa, která jsou pro něj nějakým způsobem lákavá. Hodně cestoval a stále tomu tak je. Nikdy nezůstával na stejném místě a tím, že nalézá stále nové krajiny na fotografování svých autoportrétů, jeho tvorba se nestává nudnou.

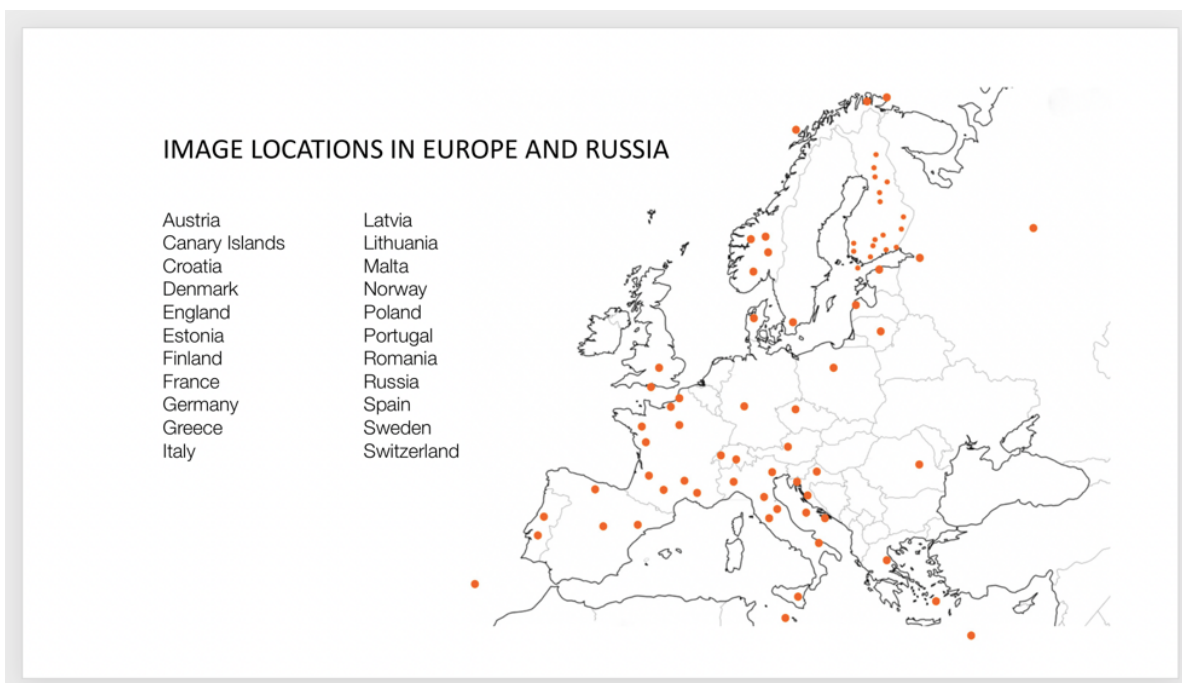
⁹ MINKKINEN, Arno Rafael. *Suomen kuvat - Homework*. Helsinki, Finland: Like, 2008.

¹⁰ Make it different keep it the same. („Udělej to jinak, ale ponechej to stejné.“)

¹¹ Fotografiska Tallinn, ref. 5

Obrázek 18. Lokace v Americe, kde Minkkinen fotil

Obrázek 19. Lokace v Evropě a Rusku, kde Minkkinen fotil

1.6 Finsko-americká identita a diaspora

V návaznosti na mapy je potřeba zmínit, že je autorem, který není upnutý pouze na pár míst. Ano, jistě, finsko-americký kontext je pro něj zásadním, to mu však nebrání v objevování míst po celém světě. Má to přece jenom v krvi. Jeho rodinná historie totiž sahá daleko za hranice Finska.

Jeho otec se narodil v japonském městě Kiso-Fukušima jako syn finských misionářů. Jeho matka se narodila na ostrově Koivisto, v rodinném ráji, o nějž Finsko přišlo po Zimní válce. Otec byl u jezdeckva a zotavoval se ve vojenské nemocnici ve Viipuri. Ona byla jeho ošetřovatelkou. V nemocnici se do sebe zamilovali. Během pokračující války v Helsinkách tak toto prostředí nebylo bezpečným domovem pro rodinu se třemi malými dětmi. A tak se rozhodli začít žít americký sen a odstěhovat se. Minkkinen se narodil v roce 1945 a do Spojených států se rodina přestěhovala v roce 1951, když bylo Arnovi šest let. Jeho finská nátura ale nikdy nezmizela. I když se jejich život přesunul do Spojených států, doma se vždy mluvilo finsky. Finntown byla čtvrť v Brooklynu, do které se nastěhovali a možná i to byl důvod, proč měl Arno vždy blízko k Finsku. Byl obklopený borovicovými i březovými lesy, finským člunem, saunou i finskou vlajkou. Četl a prohlížel si finské noviny. Nikdy tak z Finska stoprocentně neodešel.¹² Všichni někde zažívají pocit domova. Ať už je to fyzické místo, kde žijeme. Konkrétní bod na mapě, kde nás lze najít. Může to ale také být místo, kde jsme kdysi žili a kam nás to stále táhne v našich bezesných nocích plných únavy nebo v zatoulaných myšlenkách. Tento domov nám je blízký. Minkkinen toto místo popisuje situací, když letadlo přistane ve Vantaa a on čeká na první chvíli, kdy kola letadla dopadnou na runway. Mohlo by to být sebehorší nouzové přistání, alespoň ale bude doma.

Vystudoval Wagner College s bakalářským titulem v anglické literatuře. Po vystudování se stal reklamním textařem na Madison Avenue v New Yorku. Zde napsal slavný článek pro fotoaparáty Minolta (*What happens inside your mind can happen inside a camera*), který ho inspiroval pro pozdější studium.¹³ Ve svých 27 letech se rozhodl projít jedním ze vzdělávacích vrcholů v modernismu ve fotografii: postgraduálním fotografickým programem na Rhode Island School of Design, kde vedli fakultu Harry Callahan a Aaron

¹²Interview of Arno Rafael Minkkinen. *Finland abroad: United States of America* [online]. 14 January 2020. [cit. 2023-04-13]. Dostupné z: https://finlandabroad.fi/web/usa/columns-interviews/-/asset_publisher/aqmq7JFEMPXb/content/interview-of-arno-rafael-minkkinen

¹³MINKKINEN, Arno Rafael. *Bachelor thesis* [elektronická pošta]. Zpráva pro: k_lebedova@utb.cz. 12. dubna 2023 05:17 [2023-04-14]. Osobní komunikace.

Siskind. Tam nastoupil a o dva roky později ji opustil s titulem M. F. A.¹⁴ Již při studiích bylo zřejmé, že směr, kterým se Minkkinen vydal, bude zásadní pro budoucnost světové fotografie.

V roce 1971 to všechno začalo svléknutím a zachycením jeho prvního nahého autoportrétu. Stojíc na kraji zrcadla, které leželo v trávě. Tehdy si řekl, že s takovouto jednoduchou myšlenkou by mohly vzniknout stovky autoportrétů.

Obrázek 20. A. Minkkinen, Millerton, New York, 1971

¹⁴ Magistr umění (*Master of Fine Arts*)

2 INSPIRAČNÍ ZDROJE ARNA RAFAELA MINKKINENA

2.1 Finsko

Fragmenty, které se objevují v Minkkinenově tvorbě, nacházíme v průběhu celé historie finského umění. Finsko bylo vždy silně spojeno s přírodou, lesy, vodou a přírodními motivy.

Spojitosť lze najít i díky tomu, že měl malý Arno v dětství k dispozici sbírku uměleckých knih, které byly věnované obrazům slavných finských umělců. Obrazy vytvořené těmito umělci se hluboce vryly do jeho podvědomí. Poskytují základ, ze kterého jeho tvůrčí představivost nikdy neunikne. Finská fotografie se vždy vyznačovala hlavníma dvěma elementy. Jimi byly motivy člověka a místa. Samozřejmě, že se najdou v historii výjimky, ale místo a člověk, ať už tyto motivy byly zkombinované či nikoli, provází finskou fotografii dodnes.

Finsko samo o sobě je velice specifickou a svéráznou krajinou. Lidé zde žijící se vyznačují velkou odolností a osobitostí. Důvodem k tomu jsou bezpochyby extrémní podmínky, které se blíže na sever čím dál více stupňují. Lidé jsou závislí na přírodním bohatství, ale zároveň i sami na sobě navzájem. S polární nocí přichází tma, zima a nekonečné závěje sněhu. Člověk se v tu chvíli navrácí zpět do svého nitra a šetří energii, než přijde opět jaro. Zimní období je ve Finsku dlouhé. Na polárním kruhu by se dalo říct, že zima ovládne krajinu od října do března. Všechno utichá a svět se stává tajemnějším. Umělci byli inspirováni nejen touto roční dobou, ale i druhým extrémem, kterým je polární den. Tyto velké rozdíly přispívají k velké různorodosti. Každý z umělců se inspiruje jinou částí kola roku a podle toho vzniká výsledný výstup.

2.1.1 Akseli Gallen-Kallela

Byl finským malířem a designérem. Je považován za vedoucího představitele tzv. *zlatého věku finského umění* v období 1880–1910. Jeho neznámějším dílem je cyklus ilustrací k finskému národnímu eposu Kalevala. Dílo je založené na živých a zářivých obrazech finské krajiny a lidí. Jeho styl byl ovlivněn realismem, symbolismem a grafikou.¹⁵ V jedné ze svých knih Minkkinen popisuje obraz Akseli Gallen-Kallela zobrazující nahou mladou dívku v kouřové sauně. Být nahý v sauně je dané. Finové přijímají nahotu jejich těl jako samozřejmost. Od narození do smrti. Možná právě to se snažil velký finský mistr zobrazit v tomto kontinuu od mládí do stáří. Opona je vždy otevřená mezi chlapci a dívkami, muži a ženami, dědečky a babičkami, zvláště v sauně a po ní. Přece jenom, spojení mezi generacemi je vždy fascinující. Vidět zejména malé děti s jejich starými prarodiči. Ta babička byla kdysi také malou holčičkou; ten dědeček, ten malý kluk. Je to velmi očividné, ale přesto tak neuvěřitelně křehké a krásné.¹⁶

Obrázek 21. A. Gallen-Kallela, *Saunassa*, 1889

¹⁵ Akseli Gallen-Kallela Biography. *Sotheby's* [online]. [2023-04-19]. Dostupné z: <https://www.sothebys.com/en/artists/akseli-gallen-kallela>

¹⁶ MINKKINEN, ref. 9

2.1.2 Hugo Simberg

Významným finským malířem byl pro Minkkinena také Hugo Simberg (1873–1917). Při popisu jeho symbolistických děl ve své knize používá frázi hodnou zamyšlení. Představit si strach znamená porazit ho. Na jeho často fauvisticky zbarvených obrazech se nachází krajiny ve spojení s postavami z jiného světa – ubohými čerty a raněnými anděly, spolu s pozemskými a zvědavými kostlivci. Simberg naznačuje, že pokud přijmeme smrt jako součást života, můžeme dát kostlivcům pořádně zabrat. Na rytině *Kuolema Luistelee* z roku 1899 se rychlý a vytáhlý obličej lebky řítí na bruslích přes zamrzlé jezero – a místní obyvatelé mu jsou v patách.¹⁷

Obrázek 22. H. Simberg, *Kuolema luistelee*, 1899

¹⁷ MINKKINEN, ref. 9

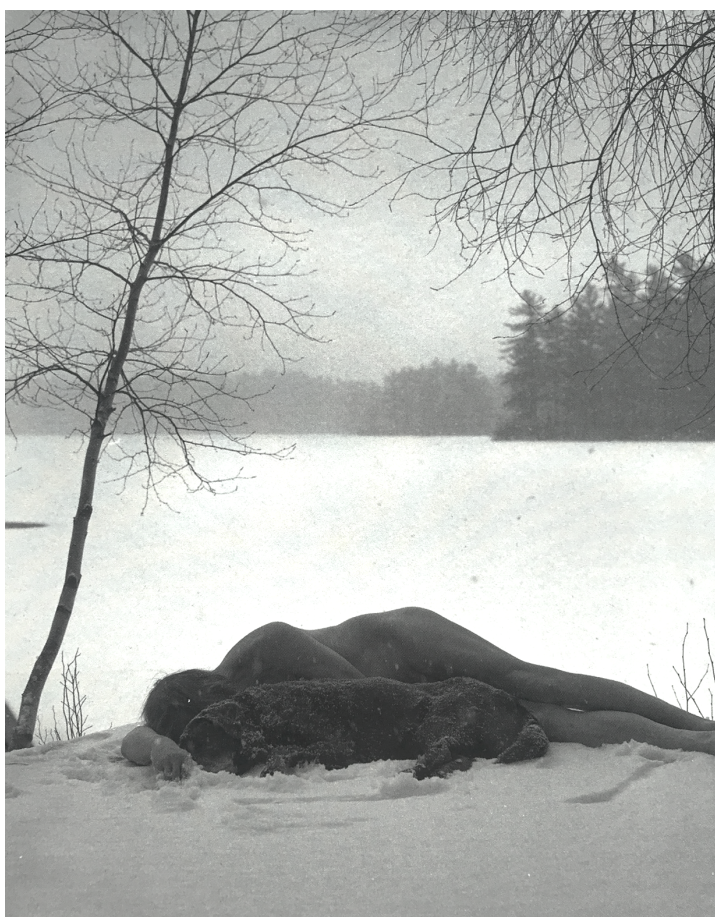
Je zde také zřejmé existencialistické dilema. Simberg sice primárně tvořil jako malíř, na přelomu století v roce 1900 však vznikl autoportrét, kde autor sedí na balvanu s výhledem. Zde můžeme vidět podobnost s romantickými malbami mořských pozorovatelů, které o století dříve tvořil Němec Caspar David Friedrich. S těmito díly přichází myšlenka a touha po smíření s přírodou. Pokud naše myšlenky o posmrtném životě nevede náboženská víra, umístění nás do objetí přirozeného světa může být tou útěchou, jistotou, že nikdo nežije věčně. Ale koloběh života věčný je.¹⁸

Obrázek 23. H. Simberg, 1900

¹⁸ MINKKINEN, ref. 9

Minkkinen se v návaznosti na Simberga zmiňuje o psech. Nepřemýšlet o tom, co je většinu jejich života před nimi, a umírat nevědomky v okamžiku, kdy život skončí, se zdá být neskutečným vysvobozením. My jako lidé se o smrti dozvídáme dříve či později již v raném dětství, a poté nás toto břímě provází celý život. Smrt se stává součástí naší každodennosti, ať už se jedná o informace z médií, smrt někoho blízkého nebo i jenom prostou myšlenku. Snímek se psem vznikl jako paralela k postoji, který nejspíš se Simbergem sdílel. Poté co Ismo, Minkkinenův hnědý labrador, zemřel, se synem vynesl psovo tělo ven do přístaviště a autor si se psem udělal společný autoportrét v lehce padajícím sněhu. Zde se znovu vracíme k lidským pocitům vázaným na smrt. Psovi už bylo všechno jedno. Odešel ze světa a byl konec. Minkkinen na to ale reagoval a potřeboval se s touto situací vypořádat. Co vzešlo z přírody se přírodě vrací zpět. Smrt prostě musí přijít, ale ostatní životy proplouvají dál.¹⁹

Obrázek 24. A Minkkinen, *Self-portrait with Ismo*, 2006

¹⁹ MINKKINEN, ref. 9

2.2 Spojené státy

Minkkinen ve Spojených státech strávil většinu svého života, takže je pochopitelné, že si něco odnesl i z tohoto prostředí. Studoval zde nejen anglickou literaturu, ale také fotografii, jak již bylo zmíněno výše. Je pravděpodobné, že díky studiu fotografie právě v USA si Minkkinen dokázal rozšířit obzory co se týče americké fotografie. A už jen fakt, že prošel vysokou školou pod vedením fotografa Harryho Callahana svědčí o tom, že Minkkinen se v tradici americké fotografie vzdělal dostatečně. Krajinářská fotografie se stala zásadním žánrem již od počátku fotografického média. A stejně tak tomu bylo i v případě autoportrétní fotografie, kdy tento přístup umožňoval zkoumat umělcům vlastní identitu a zkušenosti.

2.2.1 Ansel Adams

Ansel Adams, narozen v roce 1902, byl nejvýznamnějším americkým krajinářským fotografem 20. století. Je také možná nejznámějším a nejuznávanějším americkým fotografem, jehož legenda se stále šíří prostřednictvím knih a televizních dokumentů a díky rozšířenému reprodukování jeho děl. Adamsův profesní život byl zasvěcen tomu, aby svým objektivem zachytil zapomenutou a nedotčenou divočinu amerických národních parků a dalších chráněných oblastí na Západě. Byl oddaným ekologem a ikonou hnutí za ochranu přírody 20. století. Adamsovy kompozice jsou přesně odměřené. Myslel na umístění a obvykle pořizoval pouze jeden snímek, někdy pro jistotu dva, ale často byly oba identické. Taková byla jeho přesnost a důvěra v řemeslo. Jako fotograf se musel rozhodovat instinktivně a pohodlně se mu pracovalo pod představou zastaveného času.²⁰ Na jeho fotografiích je často linie horizontu umístěna vysoko v záběru, aby vyjádřil měřítko. Jeho díla zachycují atmosféru a monumentalitu těchto horských krajin. V jeho krajinách se často objevuje výrazná esovitá křivka jako vodící linie, která vytváří pocit pohybu. Ansel Adams k dosažení tohoto efektu často využívá řeku.

Minkkinenova tvorba se sice od Ansel Adamse poměrně liší, ale musíme si uvědomit, že hlavní prvky zůstávají. Ansel Adams je krajinářský fotograf a pro Minkkinena je krajina jednou ze dvou hlavních složek jeho tvorby. Tak nesmírná preciznost, se kterou oba autoři pracují, by se dala považovat za spojitost, kterou nelze opomenout. A také to, že se dokázali prosadit a stali se z nich jedni z nejvýznamnějších fotografů na světě.

²⁰ ARTICONTEX, *Ansel Adams – A look at the Life of Photographer Ansel Adams*. artincontext.org [online]. 19.8. 2022. [cit. 2023-04-10] Dostupné z: <https://artincontext.org/ansel-adams/>

Obrázek 25. A. Adams, *The Tetons and the Snake River*, 1942

2.2.2 Harry Callahan

Harry Callahan se narodil v Detroitu, vystudoval inženýrství na Michiganské státní univerzitě a pracoval pro společnost Chrysler, než se v roce 1938 začal věnovat fotografování jako svému koníčku. Jako okamžik, kdy se začal fotografováním vážně zabývat, uvedl Callahan návštěvu Anselu Adamse v místním fotoklubu v roce 1941. Jako fotograf samouk si našel práci ve fotografických laboratořích General Motors. V roce 1946, krátce po setkání s László Moholy-Nagyem, byl požádán, aby se stal členem profesorského sboru Nového Bauhausu (později známého jako Institut designu) v Chicagu, kde se v roce 1949 stal vedoucím katedry fotografie. V roce 1961 Chicago opustil a stal se vedoucím katedry fotografie na Rhode Island School of Design, kde zůstal až do roku 1973. Callahan byl ve fotografické komunitě široce respektován pro svou otevřenou mysl a experimentální přístup, což byly vlastnosti posílené jeho spojením s Moholy-Nagyem a principy designu Bauhausu. Vytvářel díla ve formalistickém i dokumentárním stylu a pracoval černobíle i barevně.²¹

²¹ HOSTETLER, Lisa. *Harry Callahan. International Center of Photography* [online]. 8 December 2022. [cit. 2023-04-14]. Dostupné z: <https://www.icp.org/browse/archive/constituents/harry-callahan>

Harry Callahan jako Minkkinenův učitel viděl v jeho tvorbě něco, co nejspíš v té době neviděl ani sám Minkkinen. Callahan každé dva týdny zadával studentům cvičení, kde všichni prezentovali kolem 20 fotografií. Minkkinen však nechtěl odevzdat jen tak nějakou práci. Možná to bylo pro to, že se chtěl zavděčit a viděl v Callahanovi mužský vzor, ztratil totiž svého otce pár let před tím. Callahan se vždy rád procházel po třídě a prohlížel si všechny vystavené fotografie. Arno si toho povšiml a jelikož přinesl pouze 2 fotografie, nedal je přímo vedle sebe, aby nebylo na první pohled zřejmé, že jsou od stejného autora.²² Callahan viděl, že Minkkinen pracuje jinak, že se liší od ostatních. A tento přístup oceňoval.

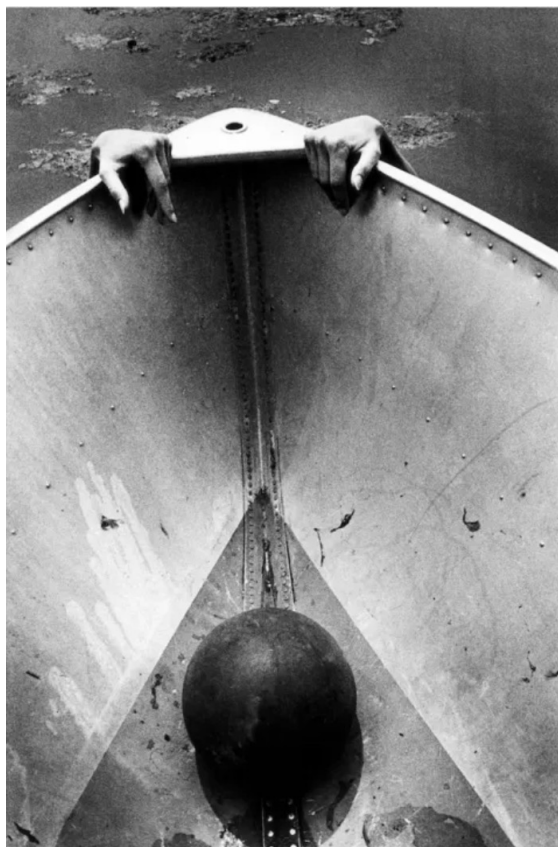
Obrázek 26. H. Callahan, *Trees in snow, Chicago, 1950*

²² Fotografiska Tallinn, ref. 5

2.2.3 Ralph Gibson

Ralph Gibson, je dalším z autorů, u kterých se Minkkinen inspiroval. Zde již ale dochází k inspiraci i vizuální. Jedná se primárně o jednu jeho fotografii s názvem *The Somnambulist* z roku 1970, kde můžeme vidět loď a přídě se držící ruce. Název by se dal v češtině vysvětlit jako *Náměsíčný*. Fotografie má surrealistický nádech, tajemství a spoustu nevyřčeného. Snaží se ruce dostat do lodi celého člověka anebo je to naopak a je to poslední chvíle, než se ruce pustí a tělo se potopí do nekonečných hlubin?

Podobné rysy lze najít u Minkkinenovy fotografie z roku 1976. Nevidíme sice, co se odehrává uvnitř, ale motiv lodi je zachován. Absenci rukou nahrazuje v jeho snímku noha trčící z přídě. Také se jedná o snímek, kde hraje roli pouze jedna lidská část a divák si zbytek musí domyslet. Podobnost s ostatními snímky už se hledá hůře, ale je jisté, že Minkkinen si z Gibsonovy tvorby něco odnesl. Gibson byl také jedním z jeho přednášejících při předávání ceny Lucie v roce 2013. Na otázku, jak se Gibson cítí ohledně Minkkinenovy starší tvorby uvedl, že Minkkinenovi netrvalo dlouho, než si našel svou vlastní cestu. I díky tomu můžeme opět potvrdit předešlé konstatování, že Minkkinenův přístup je velmi konzistentní.

Obrázek 27. R. Gibson, *The Somnambulist*, 1970

Obrázek 28. A. Minkkinen, *Kuusamo*, 1976

2.3 Ostatní

Je potřeba si uvědomit, že abychom obsáhli celý kontext autorovy práce, musíme se podívat i mimo finskou a americkou scénu. I když jsou obě tyto krajiny v Minkkinenově tvorbě zásadní, vzpomeňme si, že autor vytvářel svá díla i jinde. Stejně tomu tak bylo i s inspirací v jiných krajinách. K Minkkinenově tvorbě je nutné zmínit pár zásadních osobností, bez kterých by jeho tvorba vydala pravděpodobně dost odlišným směrem. Je dost možné, že by ani nezačal fotit. Minkkinen uvádí, že zásadní vliv na něj mělo hned několik umělců. Těmi, kteří se nepohybovali ve fotografické sféře, byli Federico Fellini a James Joyce. Bylo to Felliniho *Osm a půl*, které Minkkinenovi stejně jako Joyceův *Odysseus* pomohlo k rozhodnutí, že nebude pokračovat ve stopách svého dědečka, který byl misionářem v Japonsku. Arno se chtěl stát spisovatelem a později také scénáristou. Druhý cíl se mu pomalu také plní a je ve vývoji s jedním producentem v Helsinkách. Obě zmiňovaná díla jsou v kultuře zásadní a zapsali se do historie.²³

O všech výše zmíněných osobnostech měl Minkkinen jisté povědomí, již když začal tvořit. Dále je ale také potřeba zmínit, že se v historii nacházeli autoři, u kterých byla podobnost s Minkkinenem čistě náhodná, pokud by se to tak dalo říct. Například fotograf André Kertész, který měl židovsko-americký původ, s jeho fotografií *Underwater Swimmer* se s Minkkinenovou fotografií potkává hned v několika rovinách. Přesto autor tvrdí, že o Kertészově fotografii nevěděl nebo minimálně nevytvořil tento snímek se záměrem kopírování. Možná se dostala do jeho podvědomí a poté vykryštovala v okamžiku zachycení autoportrétu ve vodě.

Podobně tomu tak bylo i u další Minkkinenovy fotografie. Spojení, nacházející se v následujících snímcích, je více než jasné. Motiv nahé ženy, vody či obojího najednou. Nahé tělo působí něžně a fotografie jsou poctou, která je ženám vyjádřena. Opět ale můžeme uvést, že autor se nesnažil kopírovat, ale pouze si vybral atraktivní téma a estetiku, které v těch letech následovala spousta fotografů. Tyto motivy nejsou na fotografické scéně nic ojedinělého.

²³ MINKKINEN, Arno Rafael. *Bachelor thesis* [elektronická pošta]. Zpráva pro: k_lebedova@utb.cz. 22. dubna 2023 20:33 [2023-04-23]. Osobní komunikace.

Obrázek 29. A. Minkkinen, *Aare River*, 1975

Obrázek 30. A. Kertész, *Underwater swimmer*, 1917

Obrázek 31. E. Weston, Nude, 1939

Obrázek 32. M. Á. Bravo, The Good Reputation Sleeping, 1938-39

Obrázek 33. A. Minkkinen, Maija-Kaarina, Finland, 1992

Obrázek 34. R. Gibson, Untitled (Somnambulist), 1969

3 ARNO RAFAEL MINKKINEN JAKO INSPIRACE

3.1 Počátek fotografie

Finsko oproti České republice a Střední Evropě nemá až tak dlouhou kulturní a fotografickou historii. Pomalejší rozvoj fotografie v této zemi primárně ovlivnilo válečné období, které poznamenalo celou zemi. Poválečná léta byla obdobím nedostatku. Prioritou byla hospodářská obnova a válečné reparace a dovoz byl omezen na minimum. V roce 1946 byl dovoz fotografických materiálů o polovinu nižší než před válkou. Problémy s nedostatkem vybavení a materiálu pro fotografy nebyly příliš důležité, když byl nedostatek téměř všeho. Teprve v roce 1957 byl dovoz zcela obnoven.²⁴ Na našem území to nejspíš bylo dost podobně, ale přece jenom je československá fotografická tradice výraznější.

Je ale nutné zmínit Helsinskou školu, která byla v rozvoji fotografie výrazně nápomocná. Představuje mnohem víc než jen vybranou skupinu fotografů ze Školy umění, designu a architektury Univerzity Aalto. Stala se modelem nového přístupu ke vzdělávání i prostředkem pro společné myšlení a spolupráci. Ba co víc, je to společná vize, která začala jako experiment na počátku devadesátých let, a nakonec se vyvinula v jeden z nejrozpoznatelnějších výukových programů na světě.

3.2 Učitel Arno Rafael Minkkinen

Minkkinenova učitelská kariéra je velmi bohatá. Zahrnuje desetiletí a mnohá místa. Začal lektorstvím na Aalto University v letech 1974–76 a poté mezi lety 1984 a 1986. Také působil na Lahti Design Institute ve Finsku. Jako řádný profesor začal od roku 1987 na University of Massachusetts Lowell. Zde zůstal až to roku 2015. Hostujícím profesorem byl například ve švýcarském Vevey či na Bilder Nordic School of Photography v norském Oslu.²⁵

Arno Minkkinen má velice zajímavý přístup k výuce. Většina profesorů či učitelů hodnotí skrze jejich vlastní vizuální cítění. Minkkinen se ale naučil od svých předešlých pedagogů přístup, který není založen na tom, že by komentoval, co je špatné a co dobré či na co by se měl student zaměřit. Zastává názor, že student by měl na prvním místě ohromit sám sebe a posouvat svoje hranice. S tímto přístupem měl sice občas problém u svých kolegů, kteří zastávali názor, že ke studentům musí být striktní a říct jim, ve kterém směru by se měli

²⁴ TÄHTINEN, Ritva. *Present Situation in Finnish Photography* [online]. 1990 [cit. 2023-03-03]. Dostupné z: doi:10.7146/fof.v29i1.40933.

²⁵ MINKKINEN, Arno Rafael. *Biography. ARNO RAFAEL MINKKINEN* [online]. [cit. 2023-04-13]. Dostupné z: <https://www.arnorafaelminkkinen.com/biography>

zdokonalit. Své nejvýraznější studenty právě z Aalto University popisuje ve své knize *Homework*, kde přikládá příběhy s každým z nich.

3.2.1 Jorma Puranen

Jorma Puranen se proslavil svými díly, která pojednávají o minulosti a současnosti. Jeho náměty sahají od ilustrací vědeckých prací a etnografických fotografií až po historické portréty a krajinomalby. S výchozími body často nalezenými v archivech nebo muzeích pracuje poněkud nedisciplinovaným přístupem. Je více fragmentární než systematický. V Puranenově tvorbě se fotografie stává místem pro znovuoživení proměnlivé minulosti. Jeho fotografie se plynule pohybují a prolínají minulostí a současností.²⁶ Minkkinen v Puranenovi vždy spatřoval jedinečného studenta a jeho rukopis ve fotografiích byl znatelný již od školy. Jedním z jeho nejvýraznějších projektů je *Imaginary Homecoming* („*Imaginární návrat domů*“), který se zabývá vztahem mezi zemí, lidmi a historií. Je to dílo hluboce zakořeněné na severu a to jak výrazově tak intelektuálně a fyzicky. Jedná se o rozsáhlé dílo vytvořené v průběhu několika let. Zkoumá průsečíky dějin, které se liší svým pojetím, obsahem i vyprávěním. Jde o dějiny menšinového národa Sámu v severním Norsku, Švédsku, Finsku a Rusku. Také o dějiny ostatních Evropanů, vědu, fotografickou praxi, dynamické reakce na krajinu či kulturní procesy. Všechno toto dává dohromady v jeden komplexní výstup. Nedílnou součástí práce je způsob, jakým jsou tyto vazby vyjádřeny prostřednictvím kumulace obrazů v prostoru i čase. *Imaginární návrat domů* rezonuje s citacemi a metaforami. Vytváří výpověď ve vztahu ke kulturní marginalizaci a nerovnosti. Na druhé straně pracuje s mýto-poetikou historie, která se vynořuje z duchovního spojení se zemí a lidmi dalekého severu. Tématy díla, které jsou provázané celou jeho tvorbou, jsou lidé, krajina či historie a proměnlivé vztahy mezi nimi. Puranenovo dílo tak odráží a zároveň přetváří spojující prvky samotné kultury a komunity.²⁷

Jorma Puranen se narodil v roce 1951 ve Finsku. Žije a pracuje v Helsinkách, kde absolvoval v roce 1978 Univerzitu umění a designu, a poté zde do roku 1998 vyučoval.²⁸

²⁶ J. Puranen, *Artsy* [online]. [cit. 2023-03-30]. Dostupné z: <https://www.artsy.net/artist/jorma-puranen>

²⁷ J. Puranen, *Helsinki School / Person Projects* [online]. [2023-04-02]. Dostupné z: <https://www.personsprojects.com/artists/jorma-puranen?x=texts&article=736>

²⁸ Jorma Puranen, ref. 24

Obrázek 35. J. Puranen, *Imaginary Homecoming 3*, 1991

Obrázek 36. J. Puranen, *Imaginary Homecoming*, 1991

3.2.2 Pekka Turunen

Pekka Turunen je jedním z Minkkinenových studentů, u kterého je motiv člověka na prvním místě. Narodil v roce 1958 v Joensuu na východě Finska. Podle Minkkinena byl jedním z prvních, který upustil od černobílé fotografie a naplno se věnoval barevným výstupům. Hlavním tématem pro něj byl bezpochyby finský venkov a lidé, kteří zde žili. Prostředí Finska poblíž ruské hranice se pro něj stalo místem, kde vytvořil jeden ze svých nejznámějších souborů „Against the wall“. Zachycuje zde genius loci těžko naleznutelný kdekoli jinde v zemi. Surovost tohoto prostředí napomohla k tomu, že i obyvatelé zde žijící mají ve svých životech zaryté něco, co se Turunenovi podařilo zachytit v jeho tvorbě.²⁹ Možná ho ovlivnily práce Egglestona či Meyerowitze, které Minkkinen ve svých lekcích ukazoval. Ale spíše se jedná o fascinaci syrovou barvou, kterou Turunen zažil v lesích na finském venkově, která se ho dotkla nejvíce. Jeho tvorba je plná portrétů přátel a známých v malých městech, na březích jezer a ve vesnicích podél finsko-ruské hranice.³⁰

Obrázek 37. P. Turunen, *Martti Maksimainen*, 1986

²⁹ TURUNEN, Pekka. *Pekka Turunen* [online]. [2023-04-08]. Dostupné z: https://www.hiilinielu.fi/English/Pekka_Turunen.html

³⁰ MINKKINEN, ref. 9

3.2.3 Elina Brotherus

Elina Brotherus je současná finská fotografka a video-umělkyně, která se narodila v roce 1972 v Helsinkách. Brotherus pracuje s fotografií a pohyblivými obrazy, přičemž využívá intimní příběhy k přehrávání implicitního feminizmu: její autoportréty zkoumají vztah mezi ženským jedincem a prostorem. Zamýšlejí se nad místem člověka v přírodě. Její umělecká tvorba sleduje její osobní metamorfózu v tom, jak vidí sama sebe před i za kamerou. Svým způsobem eliminuje otázku autorství a zaměřuje svou pozornost na výzvu k vytvoření vlastní interpretace, s blízkostí a zároveň chladným konceptuálním odstupem. V tom je zřejmá určitá podobnost s Minkkinenem. V Elinině tvorbě se střídají autobiografické až umělecko-historické přístupy prostřednictvím využití hlavních myšlenek hnutí Fluxus. Vytváří rovnováhu mezi objektivnějším konceptuálním myšlením o umělecké tvorbě a její historií. Také spojuje svou tvorbu s emocionálním a osobním – nechává se přitom ovlivňovat i širším spektrem umělců včetně filmařů, fotografů, malířů a básníků.³¹ Celkově je tvorba Brotherus hluboce osobní a často introspektivní, odráží její vlastní zkušenosti a emoce a zároveň zkoumá univerzální témata lidské existence.³²

Elina Brotherus je poutnicí, která nachází energii ve stěhování se z místa na místo, z krajiny do krajiny a objevování nového. Při pohledu do vzdálené tundry Islandu nebo zasazeném do pastelového tepla údolí v Chalon-sur-Saône, kde začala historie fotografie, si vybírá své kulisy. V těchto místech nás zve, abychom rozjímali o Já jako o středobodu vesmíru.³³

³¹ Elina Brotherus. *Helsinki School / Person Projects* [online]. [cit. 2023-04-01]. Dostupné z: <https://www.personsprojects.com/artists/elina-brotherus?x=bio>

³² TOTH, Alexandra-Maria. "Photographs tell as much about the observer as they do about their author.". *Collectors Agenda* [online]. [cit. 2023-04-02]. Dostupné z: <https://www.collectorsagenda.com/in-the-studio/elina-brotherus>

³³ MINKKINEN, ref. 9

Obrázek 38. E. Brotherus, *Der Wanderer 2*, from *The New Painting*, 2004

3.3 Ovlivnění Minkkinenem

U Minkkinenových studentů by se dalo říct, že se každý postupně vydal vlastní cestou a jejich vizuální jazyk se od učitele začal lišit. Na fotografické scéně se ale najdou i autoři, kteří z Minkkinenovy tvorby čerpali o poznání více. A to zejména po vizuální stránce jeho práce. Jedním z nich je jednoznačně John Coplans.

3.3.1 John Coplans

Coplans je známý svou sérií černobílých autoportrétů. Ty jsou otevřenou studií nahého stárnoucího těla. Svě tělo fotografoval od paty chodidla až po vrásky na ruce. Protože nikdy nefotografoval svou tvář, nejsou jeho snímky zaměřeny na konkrétního člověka ani identitu. V roce 1980, během svého ročního působení ve funkci ředitele Muzea umění v Akronu v Ohio, začal Coplans poprvé experimentovat s fotografií. Zde pořídil své první fotografie aktů se samospouští, ale k této myšlence se vrátil znovu až v roce 1984, kdy se s pomocí asistenta začal vážně zabývat autoakty. Pózy byly inspirovány intuitivním napojením na vědomí těla. Vědomí těla upřednostnil před myšlením a před jazykem, kdy se tělo ponoří do minulosti. Pózy, které vznikají, mohou být kohokoli a kdykoli. Coplans se může ocitnout v jiném životě, ve svém mládí. Je poukázáno na transcendentní odosobnění se.³⁴

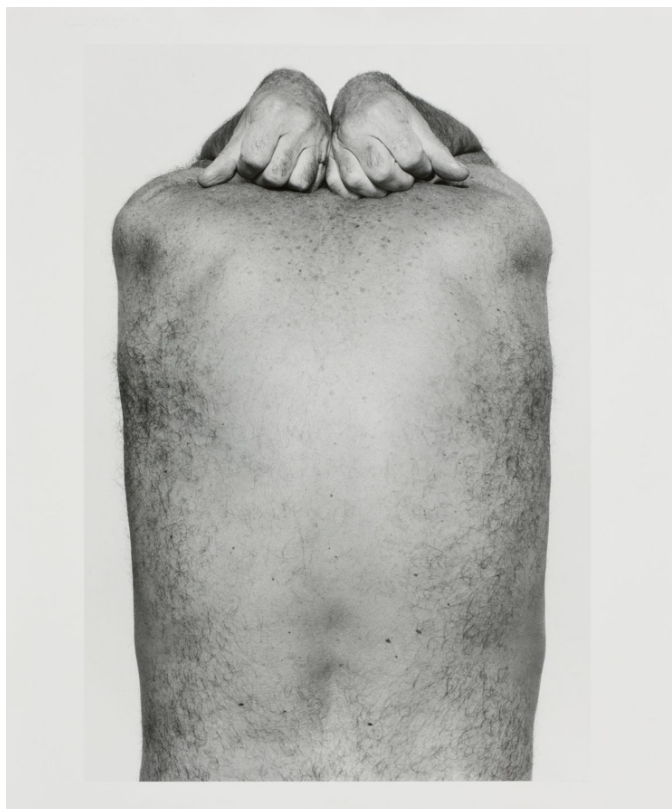
Jeho technika tvorby fotografií je velmi podobná, ne-li stejná s Minkkinenovou. Jen později začal používat videokameru připojenou k televiznímu monitoru, aby viděl zadní stranu fotoaparátu 4x5 a dosáhl tak ještě bezprostřednějšího zrcadlového efektu.³⁵

I přesto, že estetika fotografií obou autorů je velice podobná, Coplans se fotografiemi snaží říct trochu něco jiného. Nejde mu o spojení člověka a přírody. Zabývá se primárně tělem a jeho stárnutím. Jeho fotografie zpochybňují tabu věku prostřednictvím provokativního a přímého stylu oslavování těla. Stárnutí je něco, o čem se Minkkinen moc ve spojitosti se svou tvorbou nezmiňuje. Myšlenka je u každého z autorů jiná. Nemůžeme si ale nepovšimnout až nápadné podobnosti u některých snímků.³⁶

³⁴ John Coplans. *Wikipedia* [online]. [cit. 2023-04-21]. Dostupné z: https://en.wikipedia.org/wiki/John_Coplans

³⁵ MINKKINEN, ref. 23

³⁶ John Coplans. *The Guardian* [online]. [cit. 2023-04-20]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/news/2003/sep/05/guardianobituaries.obituaries>

Obrázek 39. J. Coplans, *Self-portrait (Back and Hands)*, 1984

Obrázek 40. A. Minkinen, *Nauvo, Finland*, 1973

Obrázek 41. J. Coplans, Back torso from below, 1985

Obrázek 42. Koláž z Minkkinenovy prezentace, 2023

4 VÝSTAVNÍ A KNIŽNÍ PREZENTACE

Arno Rafael Minkkinen je velmi aktivní co se týče celkové prezentace jeho díla. Za historii Minkkinenovy tvorby bylo vydáno 8 monografií. *Frostbite* (Morgan & Morgan, 1978), *Waterline* (Aperture, Marval, and Otava, 1994), *Body Land* (Motta, Nathan, Smithsonian Institution Press, 1997-99), *SAGA: The Journey of Arno Rafael Minkkinen, Thirty-Five Years of Photographs* (Chronicle Books, 2005), *Homework: The Finnish Photographs, 1973 to 2008* (Like Publishing, Ltd, 2008), *Swimming in the Air* (Cavallo Point, 2008), *Balanced Equation* (Lodima Press, 2010), *Taivaanranta–Firmamento* (Pontifical Catholic University of Peru, 2018), a *Minkkinen* (Kehrer Verlag, 2019). Všechny tyto knihy jsou primárně fotografickými monografiemi.³⁷ Ve většině z nich lze ale nalézt texty a eseje přímo od Minkkinena nebo jiných spisovatelů či kritiků. Mnohdy až filozoficky laděné texty jsou skvělým doplněním knih a čtenář/divák z nich má plnohodnotný zážitek.

Minkkinenovy fotografie se nacházejí ve více než 75 významných muzejních a institucionálních sbírkách po celém světě, včetně Musée d'art moderne de la Ville de Paris a Centra Georgette Pompidoua v Paříži, Musée de l'Élysée v Lausanne, Národní galerie Ateneum v Helsinkách, Tokijského muzea fotografie v Japonsku, Museum of Modern Art v New Yorku, High Museum v Atlantě, Center for Creative Photography v Tucsonu, Museum of Fine Arts v Houstonu, Museum of Fine Arts v Bostonu, Nelson-Atkins Museum of Art v Kansas City a Addison Gallery of American Art v Andoveru ve státě Massachusetts.³⁸

Minkkinenovu tvorbu zastupuje devět galerií: Edwynn Houk Gallery v New Yorku a Curychu, Robert Klein Gallery v Bostonu, Galerie Camera Obscura v Paříži, Galerie Valerie Bach v Bruselu, Photo & Contemporary v Turíně, Willas Contemporary v Oslu, In Focus Galerie v Kolíně nad Rýnem, Galerie Clairefontaine v Lucembursku a SEE+ Gallery v Pekingu.³⁹

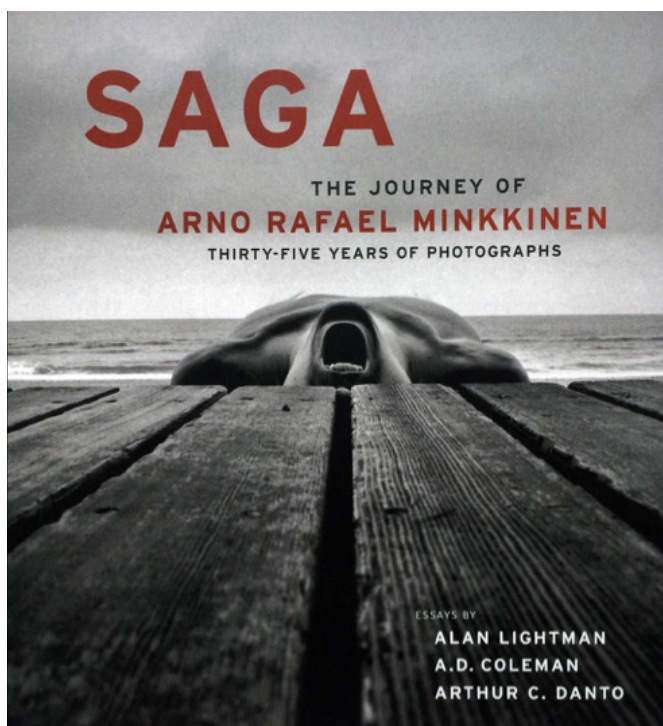
Je až neuvěřitelné, jak dokáže být jeden umělec natolik vytrvalý ve své tvorbě, a hlavně jejím publikování. Minkkinen tvoří již přes 50 let a stále aktivně vystavuje svá díla. Zároveň se nepřestal věnovat ani psaní. Již bylo výše zmíněno, že Minkkinen momentálně spolupracuje s jedním finským producentem. Jedná se autobiografický scénář, který Minkkinen píše, a rád by se tak dostal více do povědomí nejen jako fotograf.

³⁷ MINKKINEN, ref. 25

³⁸ MINKKINEN, ref. 23

³⁹ tamtéž

4.1 SAGA

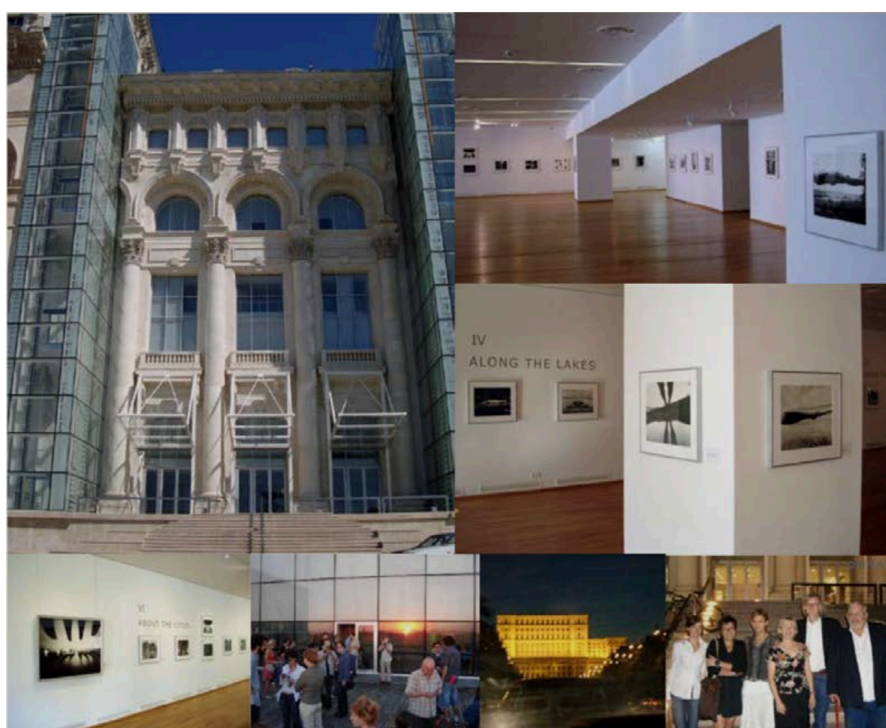
Obrázek 43. Titulka knihy *Saga*

Konkrétněji se podíváme na knihu *SAGA: The Journey of Arno Rafael Minkkinen, Thirty-Five Years of Photographs*. Jedná se o první velmi rozsáhlou a významnou monografii Minkkinenových prací v jedné knize. Jak již sám název vypovídá, kniha obsahuje práce vytvořené v prvních 35 letech autorovi tvorby. Saga nabízí komplexní retrospektivu díla tohoto zásadního fotografa a dává autoportrétnímu aktu nový rozměr. Eseje od zásadních spisovatelů a vědců, které jsou obsaženy v knize, zkoumají vnitřní svět Minkkinenových obrazů. Zásadními texty do této knihy přispěli prozaik Alan Lightman a kritici A. D. Coleman a Arthur Danto. Všichni 3 autoři podtrhují jedinečnost Minkkinenových fotografií a jeho osoby. Nositelem surreality, humoru i důležitosti se tak stávají nejen fotografie jako takové, ale i zmíněné texty. Zároveň je kniha proložena úryvky z karelo-finského národního eposu Kalevala. Výstava, která v návaznosti na tuto knihu vznikla, je nedílnou součástí celého projektu a byla vystavována v 7 zemích. Můžeme zmínit například Čínu, Kanadu nebo třeba Slovensko a Itálii.⁴⁰

⁴⁰ MINKKINEN, ref. 13

Obrázek 44. Měsíc fotografie, Bratislava, 2006

Obrázek 45. výstava v Bukurešti, Rumunsko, 2006

Fotografie na výstavě byly vždy adjustovány převážně klasickou formou. To znamená zarámované a za sklem. Co se týče technického zpracování fotografií, Minkkinen postupně začal všechny svoje fotografie zvětšovat na matný papír, aby při výsledné adjustaci nebyl problém s odlesky a odrazy. Autor také kombinuje fotografie s paspartou a bez ní. Tím, že je adjustace fotografií v různých částech výstavu odlišná a některé fotografie svou velikostí vybočují, diváka pohled neomrzí. Přesto všechno ale nadále celková výstava působí uceleně. Důležitým faktorem je také příběhovost celé výstavy. Prostor galerie, kterým je divák obklopen, se prolíná s kapitolami v knize a tím pádem je výsledný dojem velice uspokojivý.

Obrázek 46. A. Minkkinen, výstava SAGA, 2005

Obrázek 47. A. Minkkinen, výstava SAGA, 2005

ZÁVĚR

Jelikož je Minkkinen stále žijící autor, pokusila jsem se s ním spojit a podařilo se to. Díky této skutečnosti jsem získala mnoho cenných odpovědí na mé otázky. Výsledek práce tak doufám přinese i lehce osobnější vhled do života tohoto autora.

Jeho tělo a tvář se stává materiálem pro něco jiného. Stává se abstraktním symbolem nesouvisejícím s lidskou zkušeností a skutečností. Splývá s přírodou a příroda splývá s ním. Životní koloběh, který se formuje v jeho fotografiích. A i přesto všechno je bytostí tak lidskou. Minkkinen pro mě není pouze významným autorem a osobností fotografie, která za sebou zanechala velmi výraznou stopu. Stal se pro mě duchovním ztělesněním dobra a ukazatelem, že když si člověk něco přeje a jde si za svým cílem, je možné dosáhnout téměř čehokoli. I přes jeho dětství a dospívání, kdy se stále ocital v neznámém a novém prostředí, kdy byl nejmladším sourozencem v rodině a neměl to jednoduché, se dokázal stát velice slušným člověkem. Ač jsem se s Minkkinenem nikdy neseťkala, troufám si říct, že za dobu psaní mé bakalářské práce jsem se s ní dokázala sblížit a ve spoustě situacích ztotožnit. To, s jakou pokorou a skromností přistupuje k přírodě, Zanechává za sebou veškerou lidskou existenci a civilizaci, svléká se před ní a stává se její součástí. Nastavuje tím zrcadlo nám všem a já mu za to děkuji. Myslím, že kdyby si každý z tohoto postoje odnesl aspoň malou část, kterou tím chtěl Minkkinen sdělit, svět by se stal lepším místem.

Samozřejmě tím nechci shazovat lidskou existenci úplně. Bez ní by umění a kultura přestala existovat. Proto je třeba nalézt určitou rovnováhu a navzájem se učit, jak se mít na světě lépe.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Knižní zdroje:

MINKKINEN, Arno Rafael, A. D. COLEMAN a Arthur C. DANTO. *Saga: The Journey of Arno Rafael Minkkinen*. San Francisco, CA: Chronicle Books, 2005. ISBN 9780811851466.

MINKKINEN, Arno Rafael. *Suomen Kuvat - Homework: The Finnish Photographs 1973-2008*. Helsinki, Finland: LIKE, 2008. ISBN 978-9520101084.

Elektronické zdroje:

Akseli Gallen-Kallela. *Sotheby's* [online]. [cit. 2023-04-19]. Dostupné z: <https://www.sothebys.com/en/artists/akseli-gallen-kallela>

Ansel Adams – A Look at the Life of Photographer Ansel Adams. *Art in context* [online]. <https://artincontext.org/>, 2022 [cit. 2023-04-10]. Dostupné z: <https://artincontext.org/ansel-adams/>

Arno Rafael Minkkinen: The Body Re-Imagined. *Talking Pictures* [online]. [cit. 2023-04-02]. Dostupné z: <https://talking-pictures.net.au/2022/08/06/arno-rafael-minkkinen-the-body-re-imagined/>

Biography. *Arnorafaelminkkinen* [online]. [cit. 2023-04-29]. Dostupné z: <https://www.arnorafaelminkkinen.com/biography>

Elina Brotherus: Bio. *Persons Project* [online]. [cit. 2023-04-01]. Dostupné z: <https://www.personsprojects.com/artists/elina-brotherus?x=bio>

Fotografiska Tallinn: Fotografiska Jutud: Arno Rafael Minkkinen "Childhood and inspiration" (Eng). *Youtube.com* [online]. [cit. 2023-04-05]. Dostupné z: https://www.youtube.com/watch?v=v4WPOnOzBIg&t=1847s&ab_channel=FotografiskaTallinn

Harry Callahan. *Icp* [online]. [cit. 2023-04-14]. Dostupné z: <https://www.icp.org/browse/archive/constituents/harry-callahan>

Interview of Arno Rafael Minkkinen. *Finland Abroad* [online]. 2020 [cit. 2023-04-13]. Dostupné z: https://finlandabroad.fi/web/usa/columns-interviews/-/asset_publisher/aqmq7JFEMPXb/content/interview-of-arno-rafael-minkkinen

TOTH, Alexandra-Maria. In the studio: Elina Brotherus, Helsinki. *Collectors Agenda* [online]. [cit. 2023-04-02]. Dostupné z: <https://www.collectorsagenda.com/in-the-studio/elina-brotherus>

John Coplans. *Wikipedia* [online]. [cit. 2023-04-21]. Dostupné z: https://en.wikipedia.org/wiki/John_Coplans

John Coplans. *The Guardian* [online]. [cit. 2023-04-20]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/news/2003/sep/05/guardianobituaries.obituaries>

Jorma Puranen. *Artsy* [online]. [cit. 2023-03-30]. Dostupné z: <https://www.artsy.net/artist/jorma-puranen>

EDWARDS, Elizabeth. Jorma Puranen: Imaginary homecoming. *Persons Project* [online]. [cit. 2023-04-02]. Dostupné z: <https://www.personsprojects.com/artists/jorma-puranen?x=texts&article=736>

TURUNEN, Pekka. Pekka Turunen. *Hiilinielu.fi* [online]. [cit. 2023-04-08]. Dostupné z: https://www.hiilinielu.fi/English/Pekka_Turunen.html

TÄHTINEN, Ritva. *Present Situation in Finnish Photography* [online]. 1990 [cit. 2023-03-03]. Dostupné z: doi:10.7146/fof.v29i1.40933.

MINKKINEN, Arno Rafael. *Bachelor thesis* [elektronická pošta]. Zpráva pro: k_lebedova@utb.cz. 12. dubna 2023 05:17 [2023-04-13]. Osobní komunikace.

MINKKINEN, Arno Rafael. *Bachelor thesis* [elektronická pošta]. Zpráva pro: k_lebedova@utb.cz. 22. dubna 2023 20:33 [2023-04-23]. Osobní komunikace.

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1. A. Minkkinen, Pirje, Asikkala, Finland 1992	11
Obrázek 2. A. Minkkinen, Laurence, St. Lawrence, Gozo, Malta, 2002	11
Obrázek 3. A. Minkkinen, Along the Li River, Guilin, China, 2016	11
Obrázek 4. A. Minkkinen, Väisälänsaari, Finland, 1998.....	13
Obrázek 5. A. Minkkinen, Maroon Bells Sunrise, Aspen, Colorado, 2012	13
Obrázek 6. A. Minkkinen, Double Delicate Arch Moab, Utah, 1995	14
Obrázek 7.A. Minkkinen, Fishhook, Vinalhaven, Maine, 1993.....	14
Obrázek 8. A. Minkkinen, Oulujärvi, Finsko, 2009	15
Obrázek 9. A. Minkkinen, King of Fosters Pond, 2013	16
Obrázek 10. A. Minkkinen, Backbone. Fosters Pond, 1993.....	17
Obrázek 11. A. Minkkinen, Fosters Pond II, 1989.....	17
Obrázek 12. A. Minkkinen, Polaroid a negativ, 2023	19
Obrázek 13. A. Minkkinen, Beach Pond, 1974	19
Obrázek 14. A. Minkkinen, Jamestown, Rhode Island, 1974	20
Obrázek 15. A. Minkkinen, Kilberg, Vardø, Norway, 1990	20
Obrázek 16. A. Minkkinen, Fosters Pond, 1996.....	20
Obrázek 17. A. Minkkinen, Hyvinkää, 1974.....	21
Obrázek 18. Lokace v Americe, kde Minkkinen fotil	23
Obrázek 19. Lokace v Evropě a Rusku, kde Minkkinen fotil.....	23
Obrázek 20. A. Minkkinen, Millerton, New York, 1971.....	25
Obrázek 21. A.Gallen-Kallela, Saunassa, 1889.....	27
Obrázek 22. H. Simberg, Kuolema luistele, 1899	28
Obrázek 23. H. Simberg, 1900	29
Obrázek 24. A Minkkinen, Self-portrait with Ismo, 2006.....	30
Obrázek 25. A. Adams, The Tetons and the Snake River, 1942	32
Obrázek 26. H. Callahan, Trees in snow, Chicago, 1950.....	33
Obrázek 27. R. Gibson, The Somnambulist, 1970	35
Obrázek 28. A. Minkkinen, Kuusamo, 1976	35
Obrázek 29. A. Minkkinen, Aare River, 1975.....	37
Obrázek 30. A. Kertész, Underwater swimmer, 1917	37
Obrázek 31. E. Weston, Nude, 1939.....	38
Obrázek 32. M. Á. Bravo, The Good Reputation Sleeping, 1938-39.....	38
Obrázek 33. A. Minkkinen, Maija-Kaarina, Finland, 1992.....	39
Obrázek 34. R. Gibson, Untitled (Somnambulist), 1969.....	39

Obrázek 35. J. Puranen, Imaginary Homecoming 3, 1991	42
Obrázek 36. J. Puranen, Imaginary Homecoming, 1991	42
Obrázek 37. P. Turunen, Martti Maksimainen, 1986	43
Obrázek 38. E. Brotherus, Der Wanderer 2, from The New Painting, 2004	45
Obrázek 39. J. Coplans, Self-portrait (Back and Hands), 1984.....	47
Obrázek 40. A. Minkkinen, Nauvo, Finland, 1973.....	47
Obrázek 41. J. Coplans, Back torso from below, 1985	48
Obrázek 42. Koláž z Minkkinenovy prezentace, 2023	48
Obrázek 43. Titulka knihy Saga	50
Obrázek 44. Měsíc fotografie, Bratislava, 2006	51
Obrázek 45. výstava v Bukurešti, Rumunsko, 2006.....	51
Obrázek 46. A. Minkkinen, výstava SAGA, 2005	52
Obrázek 47. A. Minkkinen, výstava SAGA, 2005	52

Obrázek 1. – 11. MINKKINEN, Arno Rafael. Arno Rafael Minkkinen. *ARNO RAFAEL MINKKINEN* [online]. [2023-03-10]. Dostupné z: <https://www.arnorafaelminkkinen.com/>

Obrázek 12. MINKKINEN, Arno Rafael. *Bachelor thesis* [elektronická pošta]. Zpráva pro: k_lebedova@utb.cz. 12. dubna 2023 05:17 [2023-04-14]. Osobní komunikace.

Obrázek 13. – 16. MINKKINEN, Arno Rafael. Arno Rafael Minkkinen. *ARNO RAFAEL MINKKINEN* [online]. [2023-03-10]. Dostupné z: <https://www.arnorafaelminkkinen.com/>

Obrázek 17. MINKKINEN, Arno Rafael. *Suomen Kuvat - Homework: The Finnish Photographs 1973-2008*. Helsinki, Finland: LIKE, 2008. ISBN 978-9520101084.

Obrázek 18. – 20. MINKKINEN, Arno Rafael. Arno Rafael Minkkinen. *ARNO RAFAEL MINKKINEN* [online]. [2023-03-10]. Dostupné z: <https://www.arnorafaelminkkinen.com/>

Obrázek 21. GALLEN-KALLELA, Akseli. File: Akseli Gallen-Kallela - in the Sauna.jpg - Wikimedia Commons. *Wikimedia* [online]. [2023-03-29]. Dostupné z: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Akseli_Gallen-Kallela_-_In_the_Sauna.jpg

Obrázek 22. SIMBERG, Hugo. Simberg Hugo | Kuolema Luistelee (1899) | mutualart. *MutualArt* [online]. [2023-04-02]. Dostupné z: <https://www.mutualart.com/Artwork/Kuolema-luistelee/30BA84BB416BD3EC>

Obrázek 23. Hugo Simberg (1873-1917): 1900: Art Photography, art history, graphic artist. *Pinterest* [online]. 9 October 2017. [2023-04-14]. Dostupné z: <https://cz.pinterest.com/pin/526639750166960203/>

Obrázek 24. MINKKINEN, Arno Rafael. *Suomen Kuvat - Homework: The Finnish Photographs 1973-2008*. Helsinki, Finland: LIKE, 2008. ISBN 978-9520101084.

Obrázek 25. Powerful Ansel Adams show centers his love for nature – and the peril it's in. *The Guardian* [online]. [2023-04-04]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/artanddesign/2023/apr/07/ansel-adams-photography-exhibition-san-francisco-nature>

Obrázek 26. CALLAHAN, Harry. Harry Callahan, Chicago, trees in snow, 1950 - artwork 40221. *Jackson Fine Art* [online]. [2023-04-05]. Dostupné z: <https://www.jacksonfineart.com/artists/harry-callahan/chicago-trees-in-snow-1950/>

Obrázek 27. – 34. MINKKINEN, Arno Rafael. *Bachelor thesis* [elektronická pošta]. Zpráva pro: k_lebedova@utb.cz. 12. dubna 2023 05:17 [2023-04-19]. Osobní komunikace.

Obrázek 35. – 36. Jorma Puranen. *Helsinki School / Person Projects* [online]. [2023-04-02]. Dostupné z: <https://www.personsprojects.com/artists/jorma-puranen?x=works/imaginary-homecoming>

Obrázek 37. Pekka Turunen, Martti Maksimainen, 1986 [online]. [2023-04-16] Dostupné z: <https://www.artnet.com/artists/pekka-turunen/martti-maksimainen-hattuvaara-ilomantsi-from-tMVGd4QyOLsVupNA1JzzA2>

Obrázek 38. In the studio, Elina Brotherus, Helsinki [online]. [2023-03-28] Dostupné z: <https://www.collectorsagenda.com/in-the-studio/elina-brotherus>

Obrázek 39. MINKKINEN, Arno Rafael. *Bachelor thesis* [elektronická pošta]. Zpráva pro: k_lebedova@utb.cz. 22. dubna 2023 20:33 [2023-04-23]. Osobní komunikace.

Obrázek 40. MINKKINEN, Arno Rafael. Arno Rafael Minkkinen. *ARNO RAFAEL MINKKINEN* [online]. [2023-04-10]. Dostupné z: <https://www.arnorafaelminkkinen.com/>

Obrázek 41. – 47. MINKKINEN, Arno Rafael. *Bachelor thesis* [elektronická pošta]. Zpráva pro: k_lebedova@utb.cz. 22. dubna 2023 20:33 [2023-04-23]. Osobní komunikace.